

Siyaset Alemi

İngiliz-Amerikan Silâh Yarışı

Silâhları bırakma işi etrafında büyük devletlerin birbirleriyle yaptıkları son temaslar bir semere vermedi. Yani bu devletler, anlaşmaktan çok uzak olduklarını bir defa daha anlamış oldular. Bu anlamının en ameli neticesi şu oldu ki İngiltere, derhal deniz silâhları programını genişletti. 1934 bütçesini 56,550,000 İngiliz lirasına yükseltti. Bu suretle 4 kruvazör, 8 destroyer, bir filo keşifi, bir tayyare gemisi, 3 denizaltı gemisi ve sekiz tane de nisbeten küçük harp gemisi yaptırılacaktır.

Onun bu hazırlanışına Amerikanın paçaları sıvaması cevap verdi. Vasington ayını, bir hafta evvel bu bütçeyi 154 milyon İngiliz lirası olmak üzere tesbit etti. Şimdi, iki taraf matbuatı, bu iki büyük devletin deniz silâhları programlarını birbirleriyle mukayese edip karşılaştırmalar yapıyorlar. İşin garibi şudur ki her iki taraf matbuatı da, bu ziyadeliği, sırf müdafaainefs mülâhaza ve endişesinden ileri gelmiş gibi göstermektedirler. — Süreyya

Avusturya Kırallığına Mı Gidiyor?

Viyana, 10 (A.A.)— Romanya hanedanına mensup Prenses İleana dö Habsburg'un bu akşam, Viyana civarında Mödlin'te Heimvehren'lerin bir içtimasında nutuk irat edeceği haber veriliyor.

Bu haber Viyana siyasi muhafilinde büyük bir hayret, hatta biraz da heyecan uyandırmıştır.

Bunun doğru olup olmadığı hakkındaki sorulan suale Arşidük Antuvan dö Habsburg müsbet cevap vermiş ve demiştir ki: Mart iptidamından beri Alman - Avusturya itti-hadi cemiyeti azasından bulunan zevcem İleana bu akşam "Kadın ve Alman - Avusturya itti-hadi", mevzuu üzerine söz söyleyecektir. Bana gelince, hanedanımın birçok efradile beraber biz de şubat iptidasındanberi Heimvehren'lere mensubuz. Bununla beraber şahsen kiralık taraftarı hiçbir zümreye intisabım olmadığı gibi faal siyasetle de meşgul olmak istemiyorum.

Bu hareket veliaht Prens Otto'nun Avusturyaya avdetini intaç edecek midir?, Sualine karşılık, Arşidük Antuvan şu beyanatta bulunmuştur:

"Bu suale cevap veremem; ancak Heimvehren'lerin vatani bir vazife görmektedirler şüphe götürmez bir keyfiyettir."

HARİCİ TELGRAFLAR

Milletler Cemiyeti Ve Silâhları Bırakma

Paris, 10 (A.A.) — Milletler Cemiyeti umum kâtipliği, silâhları bırakma konferansı mesaisinin yeniden başlamasına ve reis M. Henderson ile İngiltere, Fransa ve İtalya arasında yapılan muhaberatı ait bir dosya neşretmiştir. Bu dosyada 12 şubatta Fransız hariciye nazırı M. Bartu tarafından M. Henderson'a yazılmış bir mektup ta vardır. Bu mektupta Fransa ile Almanya arasında teati edilen notaların metinleri de mevcuttur. M. Bartu bu mektubunda Fransanın notata nazarında şu şartlar dahilinde ısrar ettiğini bildirmektedir:

- 1 — Bütün milletlerin emniyeti ve hukuk müsavatı tahakkuk edene kadar kontrol altında bulundurulmak üzere devre devre silâhları azaltması;
- 2 — Müessir tatbikatın zaman altına alınması;
- 3 — Her milletin ordu mevcutları ve yarı askeri teşekkülleri nazarıdikkate alınması.

İspanya'da İtaatsizlik

Bazı Valiler Hükûmete Kafa Tutuyorlar

Madrid 10 (A.A.) — Umumî asiyağı sektedar edecek mahiyette bazı vali ve belediye reislerinin hükûmete itaatsizliğinden dolayı, Dahiliye Nazırı bu gibi memurların şiddetle tecziye edileceklerini bildirmiştir.

Saba Memleketi İki Fransız Yerini Bulmuşlar

Paris 10 (A.A.) — Arabistan üzerinde bir uçuş yapan Fransız muharrerlerinden (Andre Malraux) ve ihtiyat yüzbaşlarından tayyareci Corniglion Molini, Cibitiye dönmüşler ve oradan İntransigeant gazetesine şu telgrafi çekmişlerdir:

"— Meşhur Saba şehrini keşfettik. Yirmi kule veya mabet henüz yıkılmamıştır. Şehir, Rubetul Halî'nin şimal hududundadır."

[Rubetul Halî meşhur büyük ve boş Arabistan çölüdür.]

İkinci Katerin Filmi

Berlin, 10 (A.A.) — Berlinde ilk defa gösterilen "İkinci Katerin", filmi, halon Yahudiler aleyhinde yaptığı şiddetli tezahuratla devam edilemiyerek, perdeden çekilmiştir.

Siyasî Karnaval

Almanlar, Berlin Sokaklarında Bir Kafes Dolaştırdılar

Bu sahne, ahiren Berlinde geçmiştir. Karnaval alayını gösteriyor. Kafes içinde Versay muahedesinin esir bir hale koyduğu Alman milletini tanzir eden zayıf adam bulunmakta, etrafında da süngülü zenci askerler yürümektedir. Bu zenci askerler, Fransızlardır ve böylece, Almanlar, Fransanın bir beyaz milleti zenci tahakkümü altına sokmak istemesini protesto etmiş oluyorlar.

İspanyada İşsiz Ve Açlar Mevzî Bir Nümayiş Yaptılar

Madrid, 10 — Aranjuez kasabasında kadın ve çocuklardan mürekkep bir kalabalık, bir fırına hücum ederek "ekmek isteriz", diye bağırıyorlar ve

ekmekleri yağma etmişlerdir. Kalatrana kasabasında da işsizlikten aç kalan 150 kişi, haşlanmış ot yemek mecburiyetinde kalmışlardır.

İngiliz Filosunun Manevraları

Lizbon, 10 (A.A.) — 31 İngiliz harp gemisi, bugün Lagos limanından "Cebelüttarik", e hareket etmiştir. Filoyu amiral Kelley idare etmektedir. Manevralara yarın başlanacak, Kelley filosu, Akdeniz İngiliz filosu tarafından müdafa edilcek olan Cebelüttarik boğazını zorlayacaktır.

Havana'da

Şiddetli Tedbirler Alınıyor

Havana, 10 (A.A.) — Kabine, 24 saate kadar tekrar iş başına gelmeyen amelenin, mensup bulundukları sendikaları feshedeceğini bildirmiştir. Dün ve gece şehirde yine birçok silâhlar patlamıştır.

Amerikada İçki Kontenjanı

Vashington 10 (A.A.) — Reiscümhur Ruzvelt, alkolü içkiler için tatbik edilen kontenjan sisteminin bir iki aya kadar kaldırılacağını bildirmiştir.

Küçük İtilâf Ve İtalya

Prag, 10 — Hariciye Nazırı M. Benes'in şu günlerde, orta Avrupa meselelerini görüşmek üzere Romaya giderek M. Musolini ile bir mülakat yapacağı şayiaları çıkmıştır. Bu seyahat Macar ve Avusturya Başvekillerinin Roma ziyaretinden sonra vuku bulacaktır. Mülakat neticesinde İtalya ile küçük itilâf arasındaki mü-nasebetlerde düzenlik olacağı ümit ediliyor.

Komünizm

Almanyada Propaganda Yapanların Mahkûmiyeti

Berlin 10 (A.A.) — Dresd mahkemesi, komünistliği teşvik edici Marksist gazeteler dağıtmış olan dokuz sosyalisti bir sene ile dört sene arasında değişen kürek cezalarına, 30 kişiyi de üç ay ile iki sene arasında tahallûf eden mahpusiyete mahkûm etmiştir.

Gönül İşleri

Evi Yikan

Üç Düşman

Ankara'da N. F. Hanıma:

"Evi yıkan üç büyük kuvvet vardır: Kumar, içki ve kadın.

Bir erkek bu üç düşmandan biri ile dost olduğu zaman ev tehlikeye girer.

Sizin kocanız da bunlardan biri ile anlaşmış bulunuyor. Evi kurtarmak için onu bu düşmanın elinden almak lâzım. Bunun için muhtelif vasıtalarla baş vurabilirsiniz. Birincisi, âmirine gidiniz, vaziyeti anlatınız ve içkiye devam ettiği takdirde işinden çıkarılacağını söyleyerek onu tehdit etmesini rica ediniz. Sonra borçlarını ödemeyiniz. Ta ki rakıya para bulamasın. Bunları yaptıktan sonra kendisini karşınıza alınız ve içkiye devam ettiği takdirde kat'i surette ayrılacağınızı söyleyiniz.

Bu tehditlerden maada, onu yalnız bırakmamaya çalışınız. İşinden çıkar çıkmaz onu alınız ve beraberinizde eve getiriniz. Gelmezse o nereye giderse siz de beraber gidiniz. Yakasını bırakmayınız.

Nihayet bütün bunlar fayda vermezse o vakit ayrılmanın yolunu ararsınız. Çünkü muhtaç bir kadın değilsiniz. Hayatınızı kazandığınız müddetçe çocuğunuzun istikbalini temin edebilirsiniz.

İstanbul'dan bir okuyucum, çocuğunu Leyli mektebe vermiye vaziyeti müsait olmıyan, fakat ikinci bir kadın almış olan bir adamın ne yapabileceğini soruyor. Bu suali, evlenmeden evvel erkek kendi kendine sormalıdır. Keyfi için evlenen ve çocuğunu düşünmeyen baba, herhalde evlendikten sonra bu suali artık sormak hakkını kaybeder.

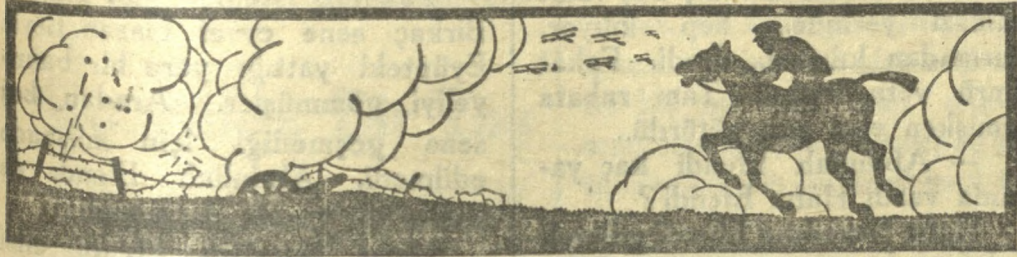
Ankara'da R. Kemal Beye: Museviler Türklere kız vermezler. Beyhude ümit ve hayale kapılmayın.

İzmirde Özdemir Beye: Maatteessüf hayaliniz tahakkuk edemeyecektir.

HANIMTEYZE

Posta, nın Edebi Tefrikası: 11

11 - 3 - 934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Yüzbaşı Zeki:

— Sakın alıp başınızı gitme-hal diye alay etti.

Direktör:

— Zaten esans azdır. Ancak dört, beş tır yapabilirsiniz. İster-seniz dolduralım.

Mülâzim Necdet lüzum görmedi:

— Hacet yok, biz iki tır ancak yaparız.

Ve üç ay evvel Eskişehirde yaptığı gibi bir sıçrayışta yerini buldu. Münireyi tayyareye dayadıkları dört basamaklı merdivenle yerine çıkardılar. Yüzbaşı Zeki:

— İçeride dört kişilik yer var. Keşki kalabalık gelseydiniz, di-yordu.

Münire de pilot yerine oturmuştu.

Genç kız heyecandan kalbinin çarptığını hissediyordu.

Mülâzim Necdet motörü muayene etti. Zaten prova yapıldığı için motör sıcaktı. Yanındaki küçük (Bloknot) la ince zincire bağlı

kurşun kalemini Münireye gösterdi:

— Konuşmak imkânı yoktur. Gürültüden duyulmaz. Bu kâğıt üzerinde yazı ile konuşacağız.

Ve kontak düğmesini çevirdi. Motör ambale oluncaya kadar işletti. Tayyare motörün hareke-tinden olduğu yerde titriyor, sar-sılıyordu.

Sonra işaret verdi.

Makinenin önündeki takozları çektiler. Ve tayyare yürüdü.

Çayırın ortalarına doğru sür at arttı ve biraz sonra tekerleklerin yerden kesildiği tayyarenin sağa ve sola yalpa etmesinden anla-sıldı.

Münire bir hamlede çayırın, köşkların ve bütün sahilin kendi-lerinden uzaklaştığını gördü.

Mülâzim Necdet garnizon üzerinde geniş bir helezon çevirdikten sonra İstanbul üstüne doğru çevirdi.

Münirenin sesi çıkmıyordu.

Genç zabıt sol elile volanı tutarak bloknota yazdı:

— Korkuyor musun. Altı yüz metre yüksekteyiz.

Münire yazı ile cevap verdi:

— Çok mes'udum. Heyecan-dan çıldıracağım.

— Ne tarafa gidelim.

— Siz nereye giderseniz be-raber.

Mülâzim Necdetin eldiven içinde güçlkle hareket eden parmakları kalemi yine işletti:

— Daima beraber mi?

Genç kız derhal cevap verdi:

— Siz isterseniz daima be-raber.

Boğaz gözlerinin altında mavi bir şerit gibi bükülmüştü. Kilyos kıyıları Karadeniz kenarında al-tunı bir zırh gibi görünüyordu.

Mülâzim Necdet bloknota şu kelimeleri yazdı:

— Her zaman beraber değil mi?

Heyecandan titreyen narin parmaklar tekrar etti:

— Her zaman beraber.

— Bloknotun bu yaprağını kopar. Çantana koy.

Genç kız meşin mahfazadaki kâğıt destesinin bu yaprağını çekti ve dudaklarına götürdü.

Sonra aynı hareketi mülâzim Nec-dete yaptırdı. Çantasına yerleş-tirdi.

Boğazın Anadolu sahili üze-rinden adalara doğru uçtular.

Münire o kadar mes'uttu ki böyle

yerle gök arasında kaybolup git-mek istiyordu.

Marmara üzerinden tekrar İs-tanbula geçtiler. Münire içinde doğup büyüdüğü, her tarafını bildiği İstanbulun böyle beş altı yüz metre yüksekten görüntüsünü o kadar beğendi ki duyduklarını o anda zaptedemediği için müte-essir oldu.

Bu irtifadan yalnız deniz ve kara belli oluyor. Ne Çam-lica tepesi, ne Beyazıt kule-si ayrılmıyordu. Adeta renkli bir harita seyrederek gibi. Karalar düzleşiyor denizler berraklaşıyor. O kadar ki Filorya plâjlarının kumsalı güneşin de aksile karada tahmin edildiğinden yirmi otuz misli uzaklara kadar imtidat edi-yordu.

Yeşilköy üzerine döndükleri zaman Mülâzim Necdet çok, ma-hirane manevralarla irtifai azalttı ve sahanın en şimal noktasında toprağı tutmak için hafif vol plâ-nelerle indi. Fransız Pilotlarının çok ehemmiyet verdikleri bu atlé-rissage direktöt (Loubet)yi kıskan-dırarak bir rahatlıkla yapılmıştı.

Mülâzim Necdet pişkin ve te-lâşsız bir direksiyonla tayyareyi tam hareket ettikleri noktaya ge-tirdi. Motörü söndürdü.

Yüzbaşı Zeki, direktör orada idiler. Loubet

— Bravo dedi. Sizi tebrik ederim.

Yere indikleri zaman Yüzbaşı Zeki genç kıza sordu:

— Nasıl hanımefendi, hoşu-nuza gitti mi?

O bir rüyadan uyanmak iste-miyor ki gözleri yarı kapalı, du-dakları yavaşça hareket etti:

— Çok, pek çok!

Öğle oluyordu.

Mülâzim Necdet arkadaşla-rına teşekkür etti.

İstasyona doğru Münire ile yan yana yürümeye başladılar. konuşmuyorlardı.

Toprağa yer yüzüne avdet et-mek yaşadıkları hayal aleminin zevkini kaçırmış gibiydi.

Sanki günah işlemiş Âdemle Havva gibi göklerde söyledik-lerini yer yüzünde tekrar etmek-ten korkuyorlardı.

Münire erkeğine ram olmuş bir diş güvercin gibi onu takip ediyor.

Necdet yorgun bir düşünceli, ağır, manasız adımlar atıyordu.

Bu sükût duydukları büyük heyecanın ifadesi idi.

İkisi de söylemek, içindikileri-ni dökmek için bir tılsımın çö-zülmesini bekliyor gibiydiler. Bu tılsım Münirenin çantasındaki kâğıt parçası idi.

(Arkası var)